

Prædiken til 1. søndag efter Helligtrekonger

Luk. 2,41-52

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Hvert år tog Jesu forældre til Jerusalem til påskefesten. Også da han var blevet tolv år, drog de derop, som det var skik ved festen. Da påskedagene var omme, og de skulle hjem, blev drengen Jesus i Jerusalem, uden at hans forældre vidste det. I den tro, at han var i rejsefølget, kom de en dags rejse frem og ledte efter ham blandt familie og bekendte. Da de ikke fandt ham, vendte de tilbage til Jerusalem for at lede efter ham dér; og efter tre dage fandt de ham i templet, hvor han sad midt blandt lærerne, lyttede til dem og stillede dem spørgsmål. Alle, der hørte det, undrede sig meget over hans indsigt og de svar, han gav. Da forældrene fik øje på ham, blev de slået af forundring, og hans mor sagde til ham: »Barn, hvorfor gjorde du sådan mod os? Din far og jeg har ledt efter dig og været ængstelige.« Men han sagde til dem: »Hvorfor ledte I efter mig? Vidste I ikke, at jeg bør være hos min fader?« Men de forstod ikke, hvad han sagde til dem. Så fulgte han med dem tilbage til Nazaret, og han var lydige mod dem. Hans mor gemte alle ordene i sit hjerte. Og Jesus gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker.

Lukasevangeliet 2,41-52

Så siger vi dig, vor Fader, tak
For hvad vi fandt i dine helligdomme!
Og tak for Åndens dyre pant
på hvad der end skal komme!
O, led i troens liv os frem
ved Ordets lys, at vi vort hjem
i Himmerig kan finde.
Amen.

Somme tider kan man godt komme til at spekulere lidt over, om der mon er mere mellem himmel og jord. Det tror jeg, der er, og der er et eller andet ved denne evangelietekst om den tolvårige Jesus i helligdommen, der tilsyneladende er omfattet af dette "mere." Det er den i det mindste for mig. For da jeg sidste gang gik på prædikestolen for at prædike over denne tekst, da var det ved én af de første gudstjenester efter den rimelig brutale nedlukning af kirkerne i forbindelse med julen 2020 som følge af coronapandemien. Jeg mener faktisk, at det var den første "rigtige" gudstjeneste, jeg holdt som præst, selvom jeg må indrømme, at jeg var ulydig og gennemførte samtlige gudstjenester d. 24. december. Og jeg husker tydeligt fornemmelsen af at skulle træde op på den violette prædikestol i Jægersborg Kirke og læse op fra dette sted i Lukasevangeliet, hvor den unge Jesus med dén helt særlige blanding af undren og anklage, som kun en teenager kan præstere, spørger sine forældre, der har pisket rundt og ledt efter ham i tre dage: "Vidste I ikke, at jeg bør være hos min far?" – Vidste I det ikke?

Ordene gjorde stort indtryk på mig dengang, hvilket nok også skyldtes en blanding af forundring over, at man kunne finde på at lukke kirkerne – ikke bare i julen, men tilmed i en krisetid, hvor folk bekymrede sig og var bange – og så selvfølgelig den omstændighed, at jeg selv var en ganske ny og nervøs præst. Men de gør også indtryk på mig i dag i lyset af det forslag, som regeringen for nyligt har fremlagt, om "med meget rank ryg og med meget åbne øjne," som

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 744, 124 årgang
Januar 2023
ISSN 0901-2214

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov – Farvergade 27
1463 København K
vartov@vartov.dk

statsministeren så køligt udtrykte det, at afskaffe Store Bededag som helligdag. Dén formulering vidner på det nærmeste om, at de inderst inde godt véd, at det er langt ude, og det bliver ikke bedre af den lidt manipulerende retorik om, at dét offer vil de fleste danskere nok i virkeligheden gerne yde til fordel for lidt mere fred i verden, eftersom indtjeningen som bekendt skal gå til at finansiere Danmarks øgede forsvarsudgifter.

Og forslaget er ærgerligt af flere grunde. For det første kan man undre sig lidt over, at en regering, der i sit grundlag selv har skrevet, at ”Danmark er et kristent land” – hvad det så end skal betyde! – vil pille ved de kirkelige højtider. For det andet er det synd, hvis alle de temmelig mange og gamle traditioner, der er knyttet til Store Bededag: den timelange klokkeringning, hvedespisningen og aftenturen på Christianshavns Vold aftenen forinden, f.eks.; det er synd, hvis de bare skal gå i glemmebogen – især nu, hvor vi sådan trænger til noget, der binder os sammen på tværs af generationerne. For det tredje er det ret vildt at høre, oven på en valgkamp med fokus på unges trivsel, psykisk sårbarhed, nedslidthed og stress, hvordan nogle tilsyneladende forestiller sig, at endnu mere arbejde er lige nøjagtig, hvad vi trænger til ... Og for det fjerde, så afskærer man altså store dele af befolkningen fra at kunne komme i kirke for at høre Guds ord; i hvert fald, hvis de ikke har lyst til eller mulighed for selv at skulle betale for det.

Jeg véd godt, at Store Bededag er en særlig dansk helligdag, som først blev indført 1686, og at den derfor heller ikke er lige så hverken stor eller vigtig som f.eks. jul, påske, Kristi himmelfart eller pinsen. Og jeg véd også godt, at der er mange, der prioriterer et velfortjent hvil, en tiltrængt stund med familien eller hvad, det nu måtte være, over kirkegangen på Store Bededag, og det skal være hver eneste af dem så vel undt. Men for nogle er det af højeste vigtighed at kunne komme i kirke; ikke kun for konfirmanderne, der jo plejer at indtage Skovshoved Kirke og fylde den til bristepunktet med glade

mennesker og glade forventninger til deres konfirmation, som de har set frem til i månedsvis, men også for alle dem, der trænger til at høre noget andet end alt dét, der ellers indtager lydbilledet i hverdagen.

F.eks.: ”Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer. For enhver som beder, får; og den som søger, finder; og den, om banker på, lukkes der op for.” Sådan lyder det i kirken Store Bededag i de lige år, og vi har sådan brug for at høre det. Både de ord og alle de andre, der lyder til os i helligdommen kirkeåret igennem. For kirken er vel egentlig det eneste sted i verden, hvor vi kan høre, at vi ikke har vores menneskeværd i kraft af evner, vores flid, vores gode intentioner eller, som det hedder i den kirkebøn, jeg plejer at bruge, i kraft af alt det, som vi kan og vil og tror. Men kirken er det sted, hvor vi kan samles som de mennesker vi er; uanset hvordan, vi lever vores liv og hvor, vi lever det fra. Her kan vi komme med al vores glæde og sorg, al vores tro og vantro, alle vores håb og længsler og høre ordet om, at Gud i sin Søn har åbenbaret hele sig selv som kærlighed – og os som de, Gud elsker. Ikke fordi vi har noget særligt krav på det eller fordi, vi har gjort os fortjent til det på nogen som helst måde, men fordi Gud åbenbart vil det sådan.

Og det er afgørende – livsnødvendigt – for os at høre dét, fordi det er ord, vi ikke kan sige os selv. Men når vi kommer herind i kirken og hører ordet om, at vi og hele vores virkelighed med alt, hvad den rummer for os her især, på alle tider og på alle steder er omsluttet af og indesluttet i Guds kærlighed, så kan vi jo også gå ud herfra igen med løftet hoved og leve og erfare os selv som de frie mennesker, vi lige fra begyndelsen er skabt til at være; fuldt udrustede med frisk mod på livet, tro på fremtiden, håb for verden og en kærlighed fra oven, der overvinder alt. Det er dét, den tolvårige Jesus med sit spørgsmål: ”Vidste I ikke, at jeg bør være hos min far?” vil have både sine forældre og os til at forstå: at ”mennesket lever af Guds ord, og hjemme

har børn hvor fader bor,” som vi synger det i en salme. Det er derfor, vi skal komme til helligdommen – eller i det mindste have muligheden for det – for igen og igen at blive mindet om, at det er sådan det er, så vi kan gå ud derfra og tage os af alt det vi skal og alle dem, der kræver vores opmærksomhed.

Og så bliver det da spændende at se, hvad der kommer til at ske med Store Bededag; om vi får lov at beholde den, eller om den må lade livet til fordel for finanserne. Uanset hvad, kære menighed, så klarer vi den nok! De første kristne havde ikke fri den fjerde fredag efter påske, og alligevel havde Guds ord frit løb iblandt dem. For Guds ord er heldigvis ikke bundet – hverken til kirken, til helligdage eller noget som helst andet menneskeværk. Nej, Guds ord er selv frihed, og det finder altid vej de underligste og umuligste steder: i stalden, på korset i graven. For det vil høres! Guds ord vil høres, og når hverken synd, død eller djævel, gravvagter, kampsten eller fysikkens love kan holde det tilbage – hvem eller hvad i alverden skulle så kunne?

I Jesu navn. Amen.

Mikkel Tode Raahauge

Sognepræst, Skovshoved Kirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 411: Hyggelig, rolig

Nr. 417: Herre Jesus, vi er her

Nr. 418: Herre Jesus, kom at røre

-

Nr. 323: Kirken den er et gammelt hus

Nr. 321: O kristelighed (altergang)

Nr. 424: I Herrens hus er godt at bo (mel. Gør dig nu rede, kristenhed)